॥ श्री व्येंकटेश स्तोत्र मराठी ॥

श्री गणेशाय नमः ॥ श्री व्येंकटेशाय नमः ॥
ॐ नमो जी हेरंबा । सकळादि तूं प्रारंभा ।
आठवूनि तुझी स्वरूपशोभा । वन्दन भावें करीतसें ॥ १॥
नमन माझें हंसवाहिनी । वाग्वरदे विलासिनी ।
ग्रंथ वदावया निरूपणीं । भावार्थखाणी जयामाजी ॥ २॥
नमन माझें गुरुवर्या । प्रकाशरूपा तूं स्वामिया ।
स्फूर्ति द्यावी ग्रंथ वदावया । जेणें श्रोतया सुख वाटे ॥ ३॥
नमन माझें संत सज्जनां । आअणि योगियां मुनिजनां।
सकळ श्रोतया साधुजनां । नमन माझें साष्टांगीं ॥ ४॥
ग्रंथ ऐका प्रार्थनाशतक । महादोषांसी दाहक ।
तोषूनियां वैकुंठनायक । मनोरथ पूर्ण करील ॥ ५॥
जयजयाजी व्यंकटरमणा । दयासागरा परिपूर्णा ।
परंज्योति प्रकाशगहना । करितों प्रार्थना श्रवण कीजे ॥ ६॥
जननपरी त्वां पाळिलें । पितयापरी त्वां सांभाळिलें ।
सकळ संकटापासूनि रक्षिलें । पूर्ण दिधलें प्रेमसुख ॥ ७॥
हे अलोलिक जरी मानावें । तरी जग हें सृजिलें आअघवें ।
जनकस्जननीपण स्वभावें । सहज आअलें अंगासी ॥ ८॥
दीननाथा प्रेमासाठीं । भक्त रक्षिले संकटीं ।
प्रेम दिधलें अपूर्व गोष्टी । भजनासाठीं भक्तांच्या ॥ ९॥
आतां परिसावी विज्ञापना । कृपाळुवा लक्ष्मीरमणा।
मज घालोनि गर्भाधाना । अलोलिक रचना दाखविली ॥ १०॥
तुज न जाणतां झालोभ् कष्टी । आतां दृढ तुझें पायीं घातली मिठी ।
कृपाळुवा जगजेठी । अपराध पोटीं घालीं माझे ॥ ११॥
माझिया अपराधांच्या राशी । भेदोनि गेल्या गगनासी ।
दयावंत हृषीकेशी । आपुल्या ब्रीदासी सत्य करीं ॥ १२॥
पुत्राचे सहस्त्र अपराध । माता काय मानी तयाचा खेद ।
तेवीं तूं कृपाळू गोविन्द । मायबाप मजलागीं ॥ १३॥
उडदांमाजी काळेंगोरे । काय निवडावें निवडणारे ।
कुचलिया वृक्षांची फळें । मधुर कोठोनि असतील ॥ १४॥
अराटीलागीं मृदुता । कोठोनि असेल कृपावंता ।
पाषाणासी गुल्मलता । कैशियापरी फुटतील ॥ १५॥
आपादमस्तकावरी अन्यायी । परी तुझे पदरीं पडिलों पाहीं ।

आतां रक्षण नाअना उपायीं । करणें तुज उचित ॥ १६ ॥
समर्थाचे घरीचें श्वान । त्यासी सर्वही देती मान ।
तैसा तुझा म्हणवितों दीन । हा अपमान कवणाचा ॥ १७ ॥
लक्ष्मी तुझे पायांतळीं । आम्ही भिक्षेसी घालोनि झोळी ।
येणें तुझी ब्रीदावळी । कैसी राहील गोविन्दा ॥ १८ ॥
कुबेर तुझा भांडारी । आम्हां फिरविसी दारोदारीं ।
यांत पुरुषार्थ मुरारी । काय तुजला पैं आला ॥ १९ ॥
द्रौपदीसी वस्त्रें अनंता । देत होतासी भाग्यवंता ।
आम्हांलागीं कृपणता । कोठोनि आणिली गोविन्दा ॥ २० ॥
मावेची करोनि द्रौपदी सती । अन्नें पुरविलीं मध्यरातीं ।
ॠषीश्वरांच्या बैसल्या पंक्ती । तृप्त केल्या क्षणमात्रें ॥ २१ ॥
अन्नासाठीं दाही दिशा । आम्हां फिरविशी जगदीशा ।
कृपाळुवा परमपुरुषा । करुणा कैसी तुज न ये ॥ २२ ॥
अंगिकारी या शिरोमणि । तुज प्रार्थितों मधुर वचनीं ।
अंगिकार केलिया झणीं । मज हातींचे न सोडावें ॥ २३ ॥
समुद्रें अंगिकारिला वडवानळ । तेणें अंतरीं होतसे विव्हळ ।
ऐसें असोनि सर्वकाळ । अंतरी सांठविला तयानें ॥ २४ ॥
कूर्में पृथ्वीचा घेतला भार । तेणें सोडिला नाहीं बडिवार ।
एवढा ब्रह्मांडगोळ थोर । त्याचा अंगिकार पैं केला ॥ २५ ॥
शंकरे धरीलें हाळाहळा । तेणें नीळवर्ण झाला गळा ।
परी त्यागिलें नाहीं गोपाळा । भक्तवत्सला गोविन्दा ॥ २६ ॥
माझ्या अपराधांच्या परी । वर्णिता शिणली वैखरी ।
दुष्ट पतित दुराचारी । अधमाहूनि अधम ॥ २७ ॥
विषयासक्त मन्दमति आळशी । कृपण कुव्यसनी मलिन मानसीं ।
सदा सर्वकाळ सज्जनांशी । द्रोह करी सर्वदा ॥ २८ ॥
वचनोक्ति नाहीं मधुर । अत्यंत जनांसीं निष्ठुर।
सकळ पामरांमाजी पामर । व्यर्थ बडिवार जगीं वाजे ॥ २९ ॥
काम क्रोध मद मत्सर । हें शरीर त्यांचे बिडार ।
कामकल्पनेसी थार। दृढ येथें केला असे ॥ ३० ॥
अठरा भार वनस्पतींची लेखणी । समुद्र भरला मषीकरुनी ।
माझें अवगुण लिहितां धरणी । तरी लिहिले न जाती ॥ ३१ ॥
ऐसा पतित मी खरा । परि तूं पतितपावन शार्ङ्धरा ।
तुवां अंगिकार केलिया गदाधरा । कोण दोषगुण गणील ॥ ३२ ॥
नीच रतली रायाशीं । तिसी कोण म्हणेल दासी ।
लोह लागतां परिसासी । पूर्वस्थिति मग कैंची ॥ ३३ ॥
गांवींचे होते लेंडवोहळ । गंगेसी मिळतां गंगाजळ ।

कागविष्ठेचे झाले पिंपळ । तयांसी निन्द्य कोण म्हणें ॥ ३४ ॥
तसा कुजाति मी अमंगळ । परी तुझा म्हणवितो केवळ ।
कन्या देउनियां कुळ । मग काय विचारावें ॥ ३५ ॥
जाणत असता अपराधी नर । तरी कां केला अंगीकार ।
अंगीकारावरी अव्हेर । समर्थें न केला पाहिजे ॥ ३६ ॥
धांव पाव रे गोविन्दा । हातीं घेवोनियां गदा ।
करीं माझ्या कर्मांचा , चेन्दा । सच्चिदानंदा श्रीहरी ॥ ३७ ॥
तुझिया नामाचि अपरिमित शक्ति । तेथें माझीं पापें किती ।
कृपाळूवा लक्ष्मीपती । बरवें चित्तीं विचारीं ॥ ३८ ॥
तुझें नाम पतितपावन । तुझें नाम कलिमलदहन ।
तुझें नाम भवतारण । संकटनाशन नाम तुझें ॥ ३९ ॥
आतां प्रार्थना ऐकें कमळापती । तुझें नामी राहों माझी मती ।
हेंचि मागतों पुढतपुढती । परंज्योति व्यंकटेशा ॥ ४० ॥
तूं अनंत तुझीं अनंत नामे । तयांमाजी अति सुगमें ।
ती मी अल्पमति प्रेमें । स्मरुनि प्रार्थना करीतसें ॥ ४१ ॥
श्रीव्यंकटेशा वासुदेवा । प्रद्युम्ना अनंता केशवा ।
संकर्षणा श्रीधरा माधवा । नारायणा आदिमूर्तें ॥ ४२ ॥
पद्मनाभा दामोदरा । प्रकाशगहना परात्परा ।
आदिअनादि विश्वंभरा । जगदुध्दारा जगदीशा ॥ ४३ ॥
कृष्णा विष्णो हृषीकेशा । अनिरुध्दा पुरुषोत्तमा परेशा ।
नृसिंह वामन भार्गवेशा । बौध्द कलंकी निजमूर्ती ॥ ४४ ॥
अनाथरक्षका आदिपुरुषा । पुर्णब्रह्म सनातन निर्दोषा ।
सकळ मंगळ मंगळाधीशा । सज्जनजीवना सुखमूर्ते ॥ ४५ ॥
गुणातीता गुणज्ञा । निजबोधरूपा निमग्ना ।
शुद्ध सात्विका सुज्ञा । गुणप्राज्ञा परमेश्वरा ॥ ४६ ॥
श्रीनिधि श्रीवत्सलांछन धरा । भयकृड्डयनाशना गिरिधरा ।
दुष्टदैत्यसंहारकरा । वीरा सुखकरा तूं एक ॥ ४७ ॥
निखिल निरंजन निर्विकारा । विवेकखाणीस्वैरागरा ।
मधुमुरदैत्यसंहारकरा । असुरमर्दना उग्रमूर्ते ॥ ४८ ॥
शंखचक्रगदाधरा । गरुडवाहना भक्तप्रियकरा ।
गोपीमनरंजना सुखकरा । अखंडित स्वभावे ॥ ४९ ॥
नानानाटकस्सुत्रधारिया । जगद्व्यापका जगद्वर्या ।
कृपासमुद्रा करुणालया । मुनिजनध्येया मूळमुर्ती ॥ ५० ॥
शेषशयना सार्वभौमा । वैकुंठवासिया निरुपमा ।
भक्तकैवारिया गुणधामा । पाव आम्हां ये समयीं ॥ ५१ ॥
ऐसी प्रार्थना करूनि देवीदास । अंतरी आठविला श्रीव्यंकटेश ।

स्मरतां हृदयीं प्रकटला ईश ।त्या सुखासी पार नाहीं ॥५२॥
हृदयीं आविर्भवली मूर्ति ।त्या सुखाची अलोलिक स्थिती ।
आपुले आपण श्रीपती ।वाचेहातीं वदवीतसे ॥५३॥
तें स्वरूप अत्यंत सुन्दर ।श्रोतीं श्रवण कीजे सादर ।
सांवळी तनु सुकुमार ।कुंकुमाकार पादपद्में ॥५४॥
सुरेख सरळ अंगोळिका ।नखें जैसीं चन्द्ररेखा ।
घोटींव सुनीळ अपूर्व देखा ।इन्द्रनीळाचियेपरी ॥५५॥
चरणीं वाळे घागरिया ।वांकी वरत्या गुजरिया ।
सरळ सुन्दर पोटरिया ।कर्दळीस्तंभाचियेपरी ॥५६॥
गुडघे मांडीया जानुस्थळ ।कटितटी किंकिणी विशाळ ।
खालतें विश्वउत्पत्तिस्थळ ।वरी झळाळे सोनसळा ॥५७॥
कटीवरतें नाभिस्थान ।जेथोनि ब्रह्मा उत्पन्न ।
उदरी त्रिवळी शोभे गहन ।त्रैलोक्य संपूर्ण जयामाजी ॥५८॥
वक्षःस्थळीं शोभे पदक ।पाहोनि चन्द्रमा अधोमुख ।
वैजयंती करी लखलख ।विद्युल्लतेचियेपरी ॥५९॥
हृदयीं श्रीवत्सलांछन ।भूषण मिरवी श्रीभगवान ।
तयावरतें कंठस्थान ।जयासी मुनिजन अवलोकिती ॥६०॥
उभय बाहुदंड सरळ ।नखे चन्द्रापरीस तेजाळ ।
शोभती दोन्ही करकमळ ।रातोत्पलाचियेपरी ॥६१॥
मनगटीं विराजती कंकणें ।बाहुवटीं बाहुभूषणें ।
कंठीं लेइलीं आभरणें । सूर्यकिरणें उगवलीं ॥६२॥
कंठावरुतें मुखकमळ ।हनुवटी अत्यंत सुनीळ ।
मुखचन्द्रमा अति निर्मळ । भक्तस्नेहाळ गोविंदा ॥६३॥
दोन्ही अधरांमाजी दंतपंक्ती ।जिव्हा जैसी लावण्यज्योती ।
अधरामृतप्राप्तीची गती ।तें सुख जाणे लक्ष्मी ॥६४॥
सरळ सुन्दर नासिक ।जेथें पवनासी झालें सुख ।
गंडस्थळींचें तेज अधिक ।लखलखीत दोन्हीं भागीं ॥६५॥
त्रिभुवनींचें तेज एकवटलें ।बरवेपण शिगेसी आलें ।
दोन्हीं पातयांनीं धरिलें ।तेच नेत्र श्रीहरीचे ॥६६॥
व्यंकटा भृकुटिया सुनीळा ।कर्णद्वयाची अभिनव लीळा ।
कुंडलांच्या फांकती कळा ।तो सुखसोहळा अलोलिक ॥६७॥
भाळ विशाळ सुरेख ।वरती शोभे कस्तूरीटिळक ।
केश कुरळ अलोलिक ।मस्तकावरी शोभती ॥६८॥
मस्तकीं मुकुट आणि किरीटी ।सभोवतीं झिळमिळ्याची दाटी ।
त्यावरी मयूरपिच्छांची वेटी ।ऐसा जगजेठी देखिला ॥६९॥
ऐसा तूं देवाधिदेव ।गुणातीत वासुदेव ।

माझिया भक्तीस्तव । सगुणरूप झालासी ॥ ७०॥
आतां करू तुझी पूजा । जगज्जीवना अधोक्षजा ।
आर्ष भावार्थ हा माझा । तुज अर्पण केला असे ॥ ७१॥
करूनि पंचामृतस्नान । शुद्धोदक वरी घालून ।
तुज करूं मंगलस्नान । पुरुषसुक्तेंकरूनियां ॥ ७२॥
वस्त्रें आणि यज्ञोपवीत । तुजलागीं करूं प्रीत्यर्थ ।
गन्धाक्षता पुष्पें बहुत । तुजलागीं समर्पूं ॥ ७३॥
धूप दीप नैवेद्य । फल तांबूल दक्षिणा शुद्ध ।
वस्त्रें भूषणें गोमेद । पद्मरागादिकरूनि ॥ ७४॥
भक्तवत्सला गोविन्दा । ही पूजा अंगीकारावी परमानंदा ।
नमस्कारूनि पादारविन्दा । मग प्रदक्षिणा आरंभिली ॥ ७५॥
ऐसा षोडशोपचारें भगवंत । यथाविधि पूजिला हृदयांत ।
मग प्रार्थना आरंभिली बहुत । वरप्रसाद मागावया ॥ ७६॥
जयजयाजी श्रुतिशास्त्रआगमा । जयजयाजी गुणातीत परब्रह्मा ।
जयजयाजी हृदयवासिया रामा । जगदुद्धारा जगद्गुरो ॥ ७७॥
जयजयाजी पंकजाक्षा । जयजयाजी कमळाधीशा ।
जयजयाजी पूर्णपरेशा । अव्यक्तव्यक्ता सुखमुर्ते ॥ ७८॥
जयजयाजी भक्तरक्षका । जयजयाजी वैकुंठनायका ।
जयजयाजी जगपालका । भक्तांसी सखा तूं एक ॥ ७९॥
जयजयाजी निरंजना । जयजयाजी परात्परगहना ।
जयजयाजी शून्यातीत निर्गुणा । परिसावी विज्ञापना एक माझी ॥ ८०॥
मजलागीं देई ऐसा वर । जेणें घडेल परोपकार ।
हेंचि मागणें साचार । वारंवार प्रार्थीतसें ॥ ८१॥
हा ग्रंथ जो पठण करी । त्यासी दुःख नसावें संसारीं ।
पठणमात्रें चराचरीं । विजयी करीं जगातें ॥ ८२॥
लग्नार्थियाचे व्हावें लग्न । धनार्थियासी व्हावें धन ।
पुत्रार्थियाचे मनोरथ पुर्ण । पुत्र देऊनि करावे ॥ ८३॥
पुत्र विजयी आणि पंडीत । शतायुषी भाग्यवंत ।
पितृसेवेसी अत्यंत रत । जयाचें चित्त सर्वकाळ ॥ ८४॥
उदार आणि सर्वज्ञ । पुत्र देई भक्तांलागून ।
व्याधिष्ठांची पीडा हरण । तत्काळ कीजे गोविन्दा ॥ ८५॥
क्षय अपस्मार कुष्ठादिरोग । ग्रंथ पठणें सरावा भोग ।
योगाभ्यासियासी योग । पठणमात्रें साधावा ॥ ८६॥
दरिद्री व्हावा भाग्यवंत । शत्रूचा व्हावा निःपात ।
सभा व्हावी वश समस्त । ग्रंथपठणेंकरूनियां ॥ ८७॥
विद्यार्थियासी विद्या व्हावी । युद्धीं शस्त्रें न लागावीं ।

पठणें जगांत कीर्ति व्हावी । साधु साधु म्हणोनियां ॥ ८८॥
अंती व्हावें मोक्षसाधन । ऐसें प्रार्थनेसी दीजे मन ।
एवढें मागतों वरदान । कृपानिधे गोविन्दा ॥ ८९ ॥
प्रसन्न झाला व्यंकटरमण । देवीदासासी दिधलें वरदान ।
ग्रंथाक्षरी माझें वचन । यथार्थ जाण निश्चयेसीं ॥ ९०॥
ग्रंथीं धरोनी विश्वास । पठण करील रात्रन्दिवस ।
त्यालागीं मी जगदीश । क्षण एक न विसंबे ॥ ९१॥
इच्छा धरूनि करील पठण । त्याचें सांगतों मी प्रमाण ।
सर्व कामनेसी साधन । पठण एक मंडळ ॥ ९२॥
पुत्रार्थियानें तीन मास । धनार्थियानें एकवीस दिवस ।
कन्यर्थियानें षण्मास । ग्रंथ आदरें वाचवा॥ ९३॥
क्षय अपस्मार कुष्ठादिरोग । इत्यादि साधनें प्रयोग ।
त्यसी एक मंडळ सांग । पठणें करूनि कार्यसिध्दी ॥ ९४॥
हें वाक्य माझें नेमस्त । अएसें बोलिला श्रीभगवंत ।
साच न मानी जयाचें चित्त । त्यासी अधःपात सत्य होय ॥ ९५॥
विश्वास धरील ग्रंथ पठणीं । त्यासी कृपा करील चक्रपाणी ।
वर दिधला कृपा करूनी । अनुभवें कळों येईल ॥ ९६॥
गजेन्द्राचिया आकांतासी । कैसा पावला हृषीकेशी ।
प्रल्हादाचिया भावार्थासी । स्तंभांतूनि प्रकटला ॥ ९७॥
व्रजासाठी गोविन्दा । गोवर्धन परमानंदा ।
उचलोनिया स्वानन्दकंदा । सुखी केलें तये वेळीं ॥ ९८॥
वत्साचेपरी भक्तांसी । मोहे पान्हावे धेनु जैसी ।
मातेच्या स्नेहतुलनेसी । त्याचपरी घडलेंसे ॥ ९९॥
ऐसा तूं माझा दातार । भक्तासी घालिसी कृपेची पाखर ।
हा तयाचा निर्धार । अनाथनाथ नाम तुझें ॥ १००॥
श्रीचैतन्यकृपा अलोलिक । संतोषोनि वैकुंठनायक ।
वर दिधला अलोलिक । जेणें सुख सकळांसी ॥ १०१॥
हा ग्रंथ लिहिता गोविन्द । या वचनीं न धरावा भेद ।
हृदयीं वसे परमानन्द । अनुभवसिद्ध सकळांसी ॥ १०२॥
या ग्रंथींचा इतिहास । भावें बोलिला विष्णुदास ।
आणिक न लागती सायास । पठणमात्रें कार्यसिद्धी ॥ १०३॥
पार्वतीस उपदेशी कैलासनायक । पुर्णानन्द प्रेमसुख ।
त्याचा पार न जाणती ब्रह्मादिक । मुनि सुरवर विस्मित ॥ १०४॥
प्रत्यक्ष प्रकटेल वनमाळी । त्रैलोक्य भजत त्रिकाळीं ।
ध्याती योगी आणि चन्द्रमौळी । शेषाद्रिपर्वतीं उभा असे ॥ १०५॥
देवीदास विनवी श्रोतया चतुरां । प्रार्थना शतक पठण करा ।

जावया मोक्षाचिया मन्दिरा । कांही न लागतीं सायास ॥ १०६ ॥
एकाग्रचित्तें एकांतीं । अनुष्ठान कीजे मध्यरातीं ।
बैसोनियां स्वस्थचित्तीं । प्रत्यक्ष मूर्ति प्रकटेल ॥ १०७ ॥
तेथें देहभावासी नुरे ठाव । अवघा चतुर्भुज देव ।
त्याचे चरणीं ठेवोनि भाव । वरप्रसाद मागावा ॥ १०८ ॥
॥ इति श्रीदेवीदासविरचितं श्रीव्यंकटेशस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

Encoded by Vishwas Bhide vrbhide@hotmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com
Last updated August 21, 2002